МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Допускається до захисту

завідувач кафедри обліку і оподаткування

_____ доцент С.М. Хомовий
(підпис) *вчене звання, ініціали, прізвище*

«_31_»_____10_____ 20_24_ року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ОБЛІК І АНАЛІЗ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ТЕТІЇВ-АГРО»

Виконав: Кулик Михайло Володимирович _____
прізвище, ім'я, по батькові *(підпис)*

Керівник: .д.е.н., професор Свиноус І.В. _____
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові *(підпис)*

Рецензент: к.пед.н., доцент Хахула Л.П. _____
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові *(підпис)*

Я, Кулик М. В. засвічую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Затверджую
гарант ОПП «Облік і оподаткування»
д-р екон. наук, професор Свиноус І.В.
(підпис) вчене звання, ініціали, прізвище
«4» 11 2023 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувача
Кулика Михайла Володимировича
прізвище, ім'я та по батькові

Тема: Облік і аналіз витрат виробництва на прикладі ТОВ «Тетіїв-Агро»

Перелік питань, що розробляються в роботі:

1. Методологічні засади дослідження витрат як економічної категорії.
2. Витрати на виробництво продукції як об'єкт обліку на прикладі ТОВ «Тетіїв-Агро».
3. Витрати на виробництво продукції як об'єкт аналізу на прикладі ТОВ «Тетіїв-Агро».

Вихідні дані. Теоретичні та методологічні аспекти дослідження ґрунтуються на працях українських і зарубіжних авторів; законодавчих, нормативних та інструктивних документах і положеннях, що діють в Україні. Інформаційною базою виконаного дослідження стали дані ТОВ «Тетіїв-Агро».

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2024	
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2024	
Аналітична частина	травень-липень 2024	
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2024	
Оформлення роботи	жовтень 2024	
Перевірка на плагіат	жовтень 2024	
Попередній розгляд на кафедрі	жовтень 2024	
Подання на рецензування	листопад 2024	

Керівник роботи 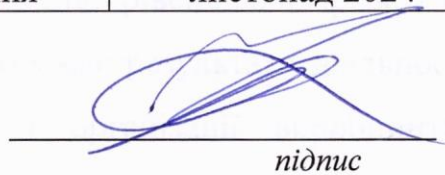 д.е.н. І.В. Свиноус

підпис *вчене звання, ініціали, прізвище*

Здобувач _____ Кулик М. В.

підпис

Дата отримання завдання «4» 11 2023 р.

Анотація

Кулик М. В. Облік і аналіз витрат виробництва на прикладі ТОВ «Тетіїв-Агро» – Рукопис.

Кваліфікаційна робота магістра на присвоєння кваліфікації магістра з обліку та оподаткування за освітнім ступенем магістра за освітньою програмою – Облік та оподаткування. – Білоцерківський національний аграрний університет, Біла Церква. – 2024 р.

В кваліфікаційній роботі досліджено економічну суть обліку витрат виробництва. Встановлено, шо рівень собівартості продукції, робіт та послуг в кінцевому рахунку відображає результати діяльності колективу підприємства, зокрема стан техніки і організації виробництва і праці, ефективність використання усіх видів обладнання, енергії, матеріалів. Тому основна задача проведення аналізу собівартості полягає у виявленні і мобілізації наявних на підприємстві резервів виробництва з метою систематичного зменшення витрат.

Облік витрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції має найбільшу специфіку в зв’язку з особливостями технології виробництва на підприємствах.

Ключові слова: витрати, затрати, собівартість, облік, аналіз, виробничо-господарська діяльність.

Annotation

Kulyk M. W. Accounting and analysis of production costs on the example of Tetiiv-Agro LLC – Manuscript.

Master's qualification work for awarding the Master's qualification in Accounting and Taxation for the Master's degree in the educational program - Accounting and Taxation. – Bila Tserkva National Agrarian University, Bila Tserkva. – 2024

In the qualification work, the economic essence of production cost accounting was investigated. It has been established that the level of the cost of products, works and services ultimately reflects the results of the company's team, in particular the state of technology and organization of production and labor, the efficiency of using all types of equipment, energy, and materials. Therefore, the main task of cost analysis is to identify and mobilize production reserves available at the enterprise in order to systematically reduce costs.

Accounting for production costs and calculating the cost of production has the greatest specificity in connection with the peculiarities of production technology at enterprises.

Key words: costs, expenses, cost price, accounting, analysis, production and economic activity.

ЗМІСТ

		3
Вступ		3
Розділ 1	**Методологічні засади дослідження витрат як економічної категорії**	5
1.1.	Економічна сутність витрат, як об’єкта дослідження.	5
1.2.	Класифікація витрат за різними ознаками у розрізі аналізу нормативно-правового забезпечення щодо їх обліку.	9
1.3.	Характеристика діяльності ТОВ “Тетіїв-Агро”.	31
	Висновки до розділу 1	43
Розділ 2.	**Витрати на виробництво продукції як об’єкт обліку на прикладі ТОВ „Тетіїв-Агро”.**	45
2.1.	Концепція обліку витрат на виробництво продукції.	45
2.2.	Облік прямих матеріальних витрат.	53
2.3.	Облік прямих витрат на оплату праці.	60
2.4.	Облік інших прямих витрат.	65
2.5.	Облік загальновиробничих витрат.	69
	Висновки до розділу 2	75
Розділ 3.	**Витрати на виробництво продукції як об’єкт аналізу на прикладі ТОВ „Тетіїв-Агро”.**	76
3.1.	Методика проведення аналізу витрат на виробництво продукції.	76
3.2.	Аналіз матеріальних витрат.	78
3.3.	Аналіз витрат на оплату праці.	85
	Висновки до розділу 3	89
	Висновки.	91
	Література.	93
	Додатки.	

ЛІТЕРАТУРА

1. Садовська І., Дрождіна І. Класифікація витрат на сільськогосподарських підприємствах. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації: міжнар. зб. наук. праць. 2014. № 3. С. 110113.
2. Панченко О. Д. Вплив особливостей сільськогосподарської галузі на ведення управлінського обліку. БІЗНЕСІНФОРМ. 2019. № 4. С. 274279.
3. Довжик О. О. Гаркуша С. А. Управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах: особливості побудови. Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Сер.: Економічні науки. 2014. № 3. С. 124135.
4. Ліба Н. С., Максименко Д. В. Особливості управлінського обліку в сільському господарстві. Науковий вісник НУБіП України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. 2014. С. 126130.
5. Облік і звітність сільськогосподарських підприємств : навч. посіб. / [Аніщенко Г. Ю. та ін.] ; за ред. Т. Є. Кучеренко, Л. Ю. Мельник, В. Ф. Станкевич ; Уман. нац. ун-т садівництва. Умань : Сочінський М. М. [вид.], 2024. 563 с.
6. Управління оподаткуванням сільськогосподарських підприємств у контексті сталого розвитку: обліково-контрольний аспект : монографія / О. А. Кушніренко ; Відокремл. підрозд. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України "Ніжин. агротехн. ін-т". Ніжин : Лисенко М. М., 2018. 503 с
7. Теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку сталого розвитку сільськогосподарських підприємств: монографія / О. Г. Сокіл ; Нац. наук. центр "Ін-т аграр. економіки". Мелітополь : Колор Принт, 2018. 453 с.
8. Обліково-інформаційне забезпечення управління функціонуванням сільськогосподарських підприємств: монографія / Костенко О. М. Київ : Вік принт, 2017. - 350 с.

9. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту в сільськогосподарських підприємствах : монографія / Т. Г. Камінська [та ін.] ; за ред. канд. екон. наук, доц. Т. Г. Камінської ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. К. : Компринт, 2013. 328 с.
10. Фінансово-облікова проблематика відтворення потенціалу сільськогосподарських підприємств : монографія / [Бруханський Р. Ф., Железняк Н. В., Хомин І. П.] ; за наук. ред. Р. Ф. Бруханського ; Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 451 с.
11. Управління оподаткуванням сільськогосподарських підприємств: обліково-контрольний аспект: монографія / О. А. Кушніренко, В. К. Савчук ; Відокремл. підрозділ Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України "Ніжин. агротехн. ін-т". Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2015. 356 с.
12. Обліково-контрольне забезпечення операційної та інвестиційної нерухомості сільськогосподарських підприємств: [монографія] / Гуцаленко Л. В., Дубініна М. В., Яремчук Н. Ф. - Миколаїв : Швець В. М., 2016. - 280 с.
13. Природно-ресурсний потенціал сільськогосподарських підприємств: обліково-аналітична оцінка, стратегія розвитку: монографія / Воляк Л. Р., Савчук В. К. ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : Компринт, 2016. - 280 с.
14. Облікова політика в сільськогосподарських підприємствах: [навч. посіб.] / О. П. Левченко, О. В. Вороновська, Д. М. Трачова. Мелітополь : Вид. будинок ММД, 2017. 171 с.
15. Облік і аудит витрат на сільськогосподарських підприємствах. URL: https://vuzlit.com/114814/oblik_audit_vitrat_silskogospodarskih_pidpriyemstvah (дата звернення: 04.12.2022).
16. Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)

сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України від 18 травня 2001 р. № 132: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1021.122.0

17. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів: наказ Міністерства фінансів України від 29 грудня 2006 р. № 1315: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uazakon.com/document/ fpart04/idx04078.htm
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи»: наказ Міністерства фінансів України від 18 листопада 2005 р. № 790, з наступними змінами та доповненнями: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http: // zakon.rada.gov.ua
19. Методичні рекомендації з облікового забезпечення оподаткування сільськогосподарських товаровиробників: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://magazine.faaf. org.ua/content/view/1024/37
20. Податковий кодекс України: від 04.07.2013 р. № 422-VII: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua
21. Зеленко С. В., Невелич Т. М. Застосування наукових підходів в процесі формування облікової політики сільськогосподарських підприємств. Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. 2016. Вип. 13(2). С. 109-119.
22. Крючковська Т. О. Формування облікової політики сільськогосподарських підприємств. Агросвіт. 2015. № 20. С. 78-80.
23. Васільєва Л. М. Особливості вибору та обґрунтування облікової політики аграрних підприємств. Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. 2019. Вип. 4. С. 40-45.
24. Чебан Ю. Ю., Лугова О. І., Боєва О. В. Особливості формування облікової політики сільськогосподарських підприємств: методологічний аспект. Молодий вчений. 2015. № 2(6). С. 1447-1450.
25. Кухар Н. П., Приймак С. В. Облікова політика в управлінні агропідприємством. Економіка. Фінанси. Право. 2018. № 1(1). С. 21-24.

26. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/996-14 (дата звернення: 26.12.2020).
27. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. №73 / Міністерство фінансів України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text (дата звернення: 26.12.2020).
28. Обліково-аналітичне і організаційно-правове забезпечення діяльності аграрних підприємств : монографія / Р.Ф. Бруханський, М.К. Пархомець, П.Р. Пуцентейло [та ін.]. – Тернопіль : Крок, 2015. – 300 с
29. Верига Ю. А Класифікація витрат сільськогосподарських підприємств для цілей бухгалтерського обліку Економіний розвиток держави та її соціальна стабільність: Матеріали міжнародної наук.-практ. Інтернет-конф. молодих учених, студентів та аспірантів, 11 черв. 2020 р. Полтава: Нац. ун-т імені Юрія Кондратюка, 2020 С. 141-142.
30. Гаврик О. Ю. Відображення обліку діяльності сільськогосподарських підприємств в міжнародних стандартах фінансової звітності. Економіка та держава. 2022. № 8. С. 62-66.
31. Левченко О. П. Галузеві особливості облікової політики в організації обліку сільськогосподарських підприємств України. Scientific papers of Dmytro Motornyi Tavria state agrotechnological university (economic sciences). 2019. №1. С. 216-221.
32. Свиноус І. В. Удосконалення методичних підходів до оцінки складових виробничого потенціалу сільськогосподарських підприємств в умовах трансформації системи обліку та фінансової звітності. Економіка та управління АПК. 2021. № 1. С. 154-165.
33. Гаврик О. Ю. Екологічна складова обліку продукції свинарства у сільськогосподарських підприємствах. Агросвіт. 2021. №4. С. 24-30.

34. Бабіч І. І. Облікова політика в частині обліку витрат виробничих підрозділів сільськогосподарських підприємств. Облік і фінанси. 2020. №4. С. 5-9.
35. Бабіченко В. В. Методичні підходи щодо формування витрат в обліку сільськогосподарських підприємств. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління. 2019. Т. 30(69), № 6(2). С. 10-15.